

RPO Hälsöfrämjande
Jesper Ekberg
Ordförande

2020-11-02

1(5)

Handlingsplan 2021 för RPO Hälsöfrämjande

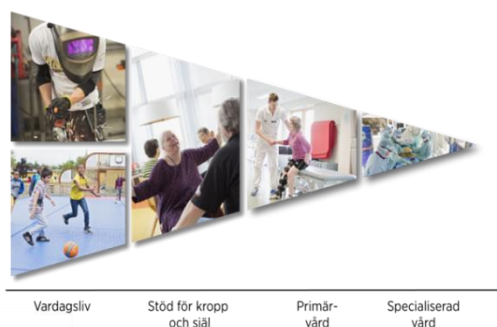
Handlingsplan reviderad inför kunskapsrådsmöte november 2020.

Bemanning: Jesper Ekberg (Jönköping) ordförande, Catarina Sahlman (Jönköping), Sofia Dahlin (Jönköping), Chris Landergren (Kalmar), Marie Tigerryd (Kalmar), Anna Linders (Östergötland) sekreterare, Maria Elgstrand (Östergötland), Matti Leijon (Östergötland), Mats Lowén (Östergötland).

Mötesstruktur: Sex träffar per år där fem stycken är via Skype och ett är fysiskt och fokus ligger på handlingsplanen för kommande år.

Hälso- och sjukvården står inför stora utmaningar, med en allt äldre befolkning (ökat sjukvårdsbehov), ökad ojämlikhet i hälsa i befolkningen och en ökande kompetens- och resursbrist. En ny utmaning följer spåren av Covid-19-pandemin där konsekvenserna på befolkningens hälsa inkluderar psykisk ohälsa, isolering och ensamhet och socioekonomisk ojämlikhet i hälsa och sjukdom. Pandemin har visat betydelsen av goda levnadsvanor men också indirekt ändrat våra levnadsvanor exempelvis som en konsekvens av distansarbete.

Vi befinner oss inom kort i gapet där efterfrågan och behov inte täcks upp av våra resurser om vi fortsätter att göra som vi alltid gjort. Att få till en omställning mot en mer Nära vård är en nödvändighet och är på agendan hos alla tre regioner. Följande bilder från respektive region breddar perspektivet och fångar med regionala utvecklingsfrågor och de hälsofrämjande arenorna – fokus på hälsa och vård som ett samlat system.

Förbättringsområden

En viktig del i RPO Hälsofrämjandes kommande arbete är att prioritera aktiviteter tillsammans med andra RPO:n inom kunskapsrådet, men även med andra RPO:n utanför kunskapsrådet. Valda förbättringsområden nedan är därför valda utifrån vad RPO Hälsofrämjande särskilt ska fokusera på för egen del. RPO Hälsofrämjande kommer även jobba med att sprida goda exempel från respektive län under 2021.

- Implementera och utveckla riktade hälsosamtal i sjukvårdsregionen
- Gemensam uppföljning av vårdriktlinje för alkoholfrihet och tobaksfrihet innan och efter planerad kirurgi
- Spridning av framgångsrika exempel
- Utvecklad samverkan med kommuner och andra RPO inom Sydöstra sjukvårdsregionen

Implementera och utveckla riktade hälsosamtal i sjukvårdsregionen

Motivering – behov och syfte

Invånarna har en god hälsa i sydöstra sjukvårdsregionen, men alla hänger inte med i utvecklingen. Framförallt går hälsoutvecklingen åt fel håll när det gäller övervikt/fetma, psykisk hälsa samt att hälsoklyftorna mellan grupper och geografiska områden ökar.

Region Jönköpings län och Region Östergötland genomför riktade hälsosamtal för valda åldersgrupper. Region Kalmar län planerar att starta under tredje kvartalet 2021. Riktade hälsosamtal är ett effektivt sätt att förebygga hjärt-kärlsjukdom och är en strategi som även fångar behovet av att minska övervikt/fetma och psykisk ohälsa.

Patientlöfte och mål

Följande patientlöften har särskild koppling till förbättringsområdet:

- Vara delaktig och välinformerad genom hela vårdkedjan
- Få tillgång till jämlik vård
- Erbjudas bästa möjliga hälsofrämjande insatser och välfungerande screeningprogram
- Erbjudas kostnadseffektiv vård

Metod och åtgärd

En gemensam grund för digitala arbetssätt som inkluderar riktade hälsosamtal samt levnadsvaneprogram inom plattformen för stöd och behandling.

Konsekvensbeskrivning

Ansvarsfördelning

Genom RPO Hälsofrämjande finns redan uppbyggda kontakter till respektive region. Det finns dock behov av att formulera en tydlig ansvarsfördelning och arbetsgrupp för förbättringsområdet.

Uppföljning

RPO Hälsofrämjande avser att följa upp arbetet per tertial.

Utvärdering

Tidsplan är under framtagande. Region Jönköpings län genomför under 2019 en utvärdering av effekterna av hälsosamtalen i länet. Det finns även annan utvärdering gjord i samarbete med Region Östergötland, såsom hur invånarna upplever värdet av hälsosamtalen.

Samverkan inom förbättringsområdet

Nationell nivå

Aktiviteten har tydlig koppling till NPO levnadsvanor.

Inom nätverket Hälsosamtal hälsa- och sjukvård finns temagrupper riktade hälsosamtal.

Sjukvårdsregional nivå

Tydliga kopplingar till exempelvis RPO:n för hjärt-kärl och cancer, samt regionala samverkansgrupper såsom forskning och hållbar utveckling.

Lokal nivå och kommuner

Stor potential till ökad samverkan med kommunerna, inte minst vad gäller åtgärder som invånaren kan göra för att förbättra sin hälsa. Det finns goda exempel i form av hälsocenter i samverkan med kommunens fritidsförvaltning, FaR och andra områden.

Patientföreträdare

Det finns goda möjligheter att belysa och tillsätta invånarrepresentation i utvecklingsarbetet.

Gemensam uppföljning av vårdriktlinje för alkoholfrihet och tobaksfrihet innan och efter planerad kirurgi

Motivering – behov och syfte

Ett gemensamt informationsmaterial och vårdriktlinje för alkoholfrihet och tobaksfrihet innan och efter planerad kirurgi har implementerats i alla tre länen. Under 2021 ska en gemensam uppföljning göras.

Rök-/tobaks- och alkoholfrihet innan och efter planerad kirurgi är en viktig preventiv åtgärd för att både minska risken för komplikationer och stimulera patienten till att göra livsstilsförändringar.

Detta medför minskade resurser för återbesök och ev. ytterligare ingrepp och behandlingar. Det finns också stora vinster med att från vårdens sida uppmärksamma levnadsvanor genom rådgivande samtal för att stödja patienten till en förändring. Hälsosamma levnadsvanor minskar risken för ohälsa och sjukdom i både ett kort och längre perspektiv. Det förebyggande arbetet med levnadsvanor är en betydande del i det hälsofrämjande arbetet, därför en viktig aktivitet för RPO- hälsofrämjande.

Patientlöfte och mål

Komplikationer som kan tillstå i samband med operation minskar då patienten avhåller sig från alkohol minst 4 veckor innan ingreppet samt minst 4 veckor efter operationen. Detta medför minskade resurser för återbesök och ev. ytterligare ingrepp och behandlingar. Det finns också vinster med att från vårdens sida uppmärksamma levnadsvanor genom bland annat rådgivande samtal för att stödja patienten till en förändring. Hälsosamma levnadsvanor minskar risken för ohälsa och sjukdom i både ett kort och längre perspektiv.

Följande patientlöften har särskild koppling till förbättringsområdet:

- Vara delaktig och välinformerad genom hela vårdkedjan

- Erbjudas bästa möjliga hälsofrämjande insatser och välfungerande screeningprogram
- Få tillgång till patientsäker vård
- Erbjudas kostnadseffektiv vård

Metod och åtgärd

Ett gemensamt informationsmaterial till patienter, utbildningsmaterial för medarbetare och vårdriktlinje har tagits fram av en regional arbetsgrupp. Implementeringen har gjorts i varje län och berör opererande enheter inom slutenvården och tandvården samt primärvården.

En kortfattade plan för genomförandet av uppföljningen presenteras januari 2021 av den regionala arbetsgruppen för arbetet. Planen beskriver syfte, mål och tillvägagångssätt samt en översiktlig tidsplan.

Konsekvensbeskrivning

Tobaks- och alkoholfri operation minskar risken för komplikationer och fler patienter får möjlighet att göra en livsstilsförändring. Rutinen innebär också ett ytterligare stöd för läkare och övrig vårdpersonal att fånga upp patienter med ohälsosamma levnadsvanor.

Ansvarsfördelning

Den regionala arbetsgrupp där Region Jönköping är sammankallande håller samman arbetet med uppföljningen. I arbetsgruppen finns strategier och kommunikatörer från respektive län.

Uppföljning

RPO Hälsöfrämjande stämmer löpande av pågående arbete med uppföljningen under 2021.

Utvärdering

Under och efter genomförd uppföljning summeras erfarenheter, framgångsfaktorer och hinder.

Spridning av framgångsrika exempel

1. Kalmar – standardiserat vårdförlopp för suicidprevention
2. Östergötland – ABC (Act, Belong, Commit) och konsekvensanalys folkhälsa pga Covid-19
3. Jönköping - 1177/tobakshjälpen, Hälsocenter

Utvecklad samverkan med kommuner och andra RPO inom Sydöstra sjukvårdsregionen

Motivering – behov och syfte

Sydöstra sjukvårdsregionen står inför ett antal utmaningar vad gäller hälsan i regionen, bland annat finns det en ökande psykisk ohälsa, övervikt och ökande hälsoskillnader mellan grupper och mellan geografiska områden. Det krävs en bra samverkan för att få en positiv utveckling av hälsan inom sjukvårdsregionen. För att nå genomslag är samverkan med kommunerna centralt. En dialog är påbörjad med samverkansansvariga i respektive län.

Patientlöfte och mål

- Erbjudas bästa möjliga hälsofrämjande insatser och välfungerande screeningprogram
- Erbjudas kostnadseffektiv vård

Metod och åtgärd

RPO Hälsöfrämjande anordnade under hösten 2019 en workshop med kunskapsråd hälsa och rehabilitering med syfte att komma fram till hur RPO kan samverka för att möta de hälsoutmaningar som finns. På workshopen diskuterades vilka utmaningar som finns för att arbeta hälsöfrämjande och förebyggande samt vilka behov RPO i kunskapsrådet kan lösa tillsammans och vilket stöd RPO Hälsöfrämjande skulle kunna ge. Workshopen banar väg för samarbeten över flera RPO.

Konsekvensbeskrivning

Förhoppningen är att en kraftsamling med gemensamma aktiviteter över RPO-gränserna där även kommunerna är involverade, kan ge ett förstärkt hälsöfrämjande arbete.

Ansvarsfördelning

Ordförande för RPO Hälsöfrämjande deltar på kunskapsrådets arbetsutskott gällande fortsatt dialog och utveckling av kommunsamverkan.

Varje RPO har ansvar i den samverkan som uppstår samt att inom sitt RPO arbeta hälsöfrämjande.

Samverkan inom RPO Hälsöfrämjande

Utöver vad som redan beskrivits under respektive förbättringsområde finns också nedan samverkan.

Nationell nivå

På nationell nivå finns också ett arbete för att hitta samverkan för att arbeta hälsöfrämjande över gränserna. Arbetet på RPO-nivå speglar det nationella arbetet. RPO följer också utvecklingen inom aktuella nationella satsningar.

Sjukvårdsregional nivå

Samarbete i kunskapsrådet hälsa och rehabilitering inom Sydöstra sjukvårdsregionen.